

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๕๒/๒๕๕๕

วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรควิถีไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรควิถีไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อพรรคเอกราช ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๖/๒๕๕๒ ตั้งแต่วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ ต่อมานายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศ เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคเอกราช ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยเปลี่ยนชื่อพรรคเป็น “พรรควิถีไทย”

พรรควิถีไทยเคยรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๓ และมีหน้าที่ต้องทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๔ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕

พรรควิถีไทยได้รับอนุมัติเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๔ ได้แก่ เงินจัดสรรตามโครงการและแผนงานที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๓ โครงการ เป็นเงิน ๑๑๒,๘๐๐ บาท และเงินสนับสนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายไปรษณียากร ค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขา ที่ขอรับการสนับสนุนเป็นการทั่วไป จำนวน ๒ งวด เป็นเงิน ๑๔,๕๐๐ บาท โดยได้รับและเบิกเงินดังกล่าวไปแล้ว จึงมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๔ ให้ถูกต้อง ตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อพ้นเวลาตามที่กฎหมายกำหนด คือ ภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ หัวหน้าพรรควิถีไทย และพรรควิถีไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้ว เห็นว่า มีเหตุให้ยุบพรรควิถีไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ต่อมา นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งจากพรรควิถีไทย เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ว่าพรรควิถีไทยมีความจำเป็นต้องขอเลิกตามข้อบังคับพรรควิถีไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๒๕ (๑) คือ คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้ยุบพรรควิถีไทย (พรรควิถีไทยแจ้งมติพรรคที่จัดประชุม เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งได้จัดประชุมมาแล้วกว่า หกเดือน) โดยนายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้ว เห็นว่า พรรควิถีไทยมีเหตุต้องเลิกตาม ข้อบังคับพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) อีกบทหนึ่ง ด้วย

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมไว้ดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมให้พรรควิถีไทย เพื่อยืนยันคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ไม่สามารถส่งได้เนื่องจากพรรควิถีไทยย้ายที่อยู่ จึงมีคำสั่งให้แจ้งพรรควิถีไทยอีกครั้งพร้อมปิดประกาศศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้พรรควิถีไทยยืนยันคำชี้แจง แก่ขอกกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศหรือวันที่ได้รับสำเนาคำร้องซึ่งการส่งครั้งนี้ตามที่อยู่ที่ใหม่ ของพรรควิถีไทย (ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง) ปรากฏว่า มีการรับเอกสารสำเนา

คำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และประกาศศาลรัฐธรรมนูญ โดยรับเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา เมื่อครบกำหนดเวลาสิบห้าวันนับจากวันที่ถือว่าพรรควิถียุคไทยได้รับเอกสารดังกล่าวแล้ว พรรควิถียุคไทยไม่ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแต่อย่างใด

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบแล้ว มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรควิถียุคไทย ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวัน นับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใด มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรควิถียุคไทยเคยรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๓ หัวหน้าพรรควิถียุคไทยจึงมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๔ ให้ถูกต้อง ตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบ ภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ ทั้งความปรากฏว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือ ที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๑/ว ๓๐๔ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้พรรควิถียุคไทยรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๔ ส่งให้นายทะเบียนทราบในกำหนดเวลา แต่เมื่อจัดส่งให้พรรควิถียุคไทยแล้ว ได้รับเอกสารดังกล่าวคืน เพราะไปรษณีย์ไม่สามารถนำจ่ายได้เนื่องจากพรรควิถียุคไทยย้ายไปแล้วไม่ทราบที่อยู่ใหม่ เมื่อครบกำหนดสิ้นเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ หัวหน้าพรรควิถียุคไทยไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคในรอบปี ๒๕๕๔ ที่ผ่านมาให้ถูกต้องตาม

ความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด โดยแจ้งให้นายทะเบียนเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ จึงถือได้ว่า หัวหน้าพรรควิถียไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕

นอกจากนั้น การที่พรรควิถียไทยได้รับอนุมัติเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๔ ได้แก่ เงินจัดสรรตามโครงการและแผนงานที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน ๓ โครงการเป็นเงิน ๑๑๒,๘๐๐ บาท และเงินสนับสนุนเพื่อเป็นค่าไปรษณียากร ค่าสาธารณูปโภค สำหรับสาขาที่ขอรับการสนับสนุนเป็นการทั่วไป จำนวน ๒ งวด เป็นเงิน ๑๔,๕๐๐ บาท โดยพรรควิถียไทย ได้รับและเบิกเงินจำนวนดังกล่าวไปแล้ว อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือ ที่ ลต ๐๔๐๒/ ว ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งให้พรรควิถียไทยรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองประจำปี ๒๕๕๔ แต่เมื่อจัดส่งให้พรรควิถียไทยแล้ว ได้รับเอกสารดังกล่าวคืน เพราะไปรษณีย์ไม่สามารถนำจ่ายได้ เนื่องจากพรรควิถียไทย ย้ายไปแล้วไม่ทราบที่อยู่ใหม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อพรรควิถียไทยได้รับและเบิกจ่ายเงินซึ่งกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจัดสรรสนับสนุนให้แก่ พรรควิถียไทยประจำปี ๒๕๕๔ มีทั้งการใช้จ่ายตามโครงการและแผนงานที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง และการใช้จ่ายค่าไปรษณียากร ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสาธารณูปโภค ดังนั้น เมื่อครบกำหนดภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ พรรควิถียไทยจึงมีหน้าที่จะต้องทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคในรอบปี ๒๕๕๔ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ การที่พรรควิถียไทยไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๔ ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ จึงถือได้ว่า พรรควิถียไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

ดังนั้น เมื่อพรรควิถียไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ กรณีจึงมีเหตุให้ยุบพรรควิถียไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้ว อนึ่ง ในส่วนคำร้องเพิ่มเติมของนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ด้วยเหตุที่พรรควิถียไทยมีเหตุต้องเลิก ตามข้อบังคับพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) นั้น เมื่อศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า มีเหตุให้สั่งยุบพรรค

วิธีไทยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เพราะไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในส่วนคำร้องเพิ่มเติมของนายทะเบียนพรรคการเมืองอีก

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรควิธีไทย

นายอิสสระ นิตินัทธ์ประกาศ	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายกระมล ทองธรรมชาติ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลโท จุล อติเรก	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายปรีชา เฉลิมวณิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายผัน จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจินดา ยงสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ชีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ